

Život Cirkvi

Ročník 17

5/2010

Sviatok Obetovania Pána je aj Dňom zasväteného života
Benedikt XVI.: Zasvätený život je školou viery v Božie milosrdenstvo

2+2

Ale až o týždeň, nakoľko on bude odcestovaný... Arcibiskup bol ochotný rozhovor poskytnúť, ale pod podmienkou, že nebude on, ktorý bude reagovať. Minimálne korektné by bolo, ak by takéto rozhovory vyšli naraz. Vysvetlenie redaktora v novinách? Vraj druhá strana dostala možnosť sa vyjadriť, ale rozhodne sa až po publikovaní rozhovoru. Ani zmienka o tom, že priestor bol ponúknutý iba ako reakcia a aj to až týždeň po uverejnení.

Chceme ďalší príklad? Stepujúci a udýchaný redaktor potrebuje vyjadrenie. Času však nie je nazvyš - on to musí predsa ešte postríhať a odovzdať. Hoci mu trpezlivo vysvetľujem súvislosti a ukazujem mu ich na webe, on akosi len nervózne podupkáva. „No veď ja to už nejako spracujem...“ No, to „nejako“ vyzeralo vo večernom spravodajstve naozaj dosť desivo.

Nejde len o kritiku. Je potrebné každé takéto obdobie zhodnotiť, vyhodnotiť a zobrať si ponaučenie. Aké konkrétne plynie z tejto mediálnej kauzy? Pozitívom je jasný postoj biskupa. Nezakrývať, neschovávať, trpezlivo vysvetľovať. Bez tohoto jeho postoja by bol guláš pripravený istými novinármi ešte desivejší. Vedel odhadnúť, kedy prehovorí a kedy povedať kauze dosť.

Druhá a to veľmi dôležitá skutočnosť je potreba vlastných médií. Práve v tejto kauze sa ukázala veľká efektívnosť a dobrá a zhodnotená investícia do vlastných médií. Mať kanál, prostredníctvom ktorého môžem povedať a vysvetliť to, čo ako pastier považujem za potrebné. Okamžité publikovanie materiálu na webe TK KBS, internetové portály, hodinová relácia naživo v TV LUX, rozhovor v Katolíckych novinách, niekoľko relácií v Rádiu Lumen. Veriaci majú právo na informácie. Viacerí z nich by bez príspevku katolíckych médií zostali dezorientovaní.

Aj pre samotné médiá išlo o školu. Vedieť reagovať pohotovo a v spolupráci. Táto mediálne zaujímavá kauza ukázala, ako sa dá využiť synergia. Spolupráca sa ukázala ako efektívna.

Otázka heretického učenia a jej dôsledkov bola pre normálne zmýšľajúceho človeka jasnou od počiatku. Tajnička, v ktorej sú všetci biskupi Slovenska, ale aj Česka, Írska, Nemecka, Indie a ďalších štátov bez výnimky heretikmi a tým pádom exkomunikovanými hádam nepotrebuje veľa dôkazov o tom, na koho strane stojí pravda. Avšak... Ako sa ukázalo, to podstatné sa častokrát nekomunikuje. Falošný zákon tzv. vyváženosti priznáva autoritu i tým, ktorí by ju inak nikdy nemali. Problémom nie je vyváženosť. Problémom je, že sa až často stáva, že niektorí sú vyvážení a iní ešte vyvázenejší. Pre tých, ktorí sa naučili premýšľať a nie hľtať informácie bez súvislostí, je to však ďalší krok k nedôvere voči médiám. A to je pre médiá vážnym výkričníkom. Alarmom a zistením, ktoré radi využijú tí, ktorí ich použijú už onedlho v boji o parlamentné kreslá, ako aj rôzne záujmové skupiny. Netreba mať veľa členov, možno hlásať i absurdity nebývalých rozmerov. Treba ich len ponúknuť ako vhodný konflikt.

RV, Jozef Kováčik

2+2 sú štyri. No, poviete si, drahí poslucháči, veď je to jasné. Alebo nie? Predstavte si, že by tvrdenie o tom, že 2+2 je 8 začali hlásať bývalí absolventi matematickej fakulty. A nielen že by to hlásali, ale rozhodli by sa, že ak to niekto neuzná, treba o ňom hovoriť, že sa zošalel a že nepozná matematiku. Ba čo viac. Títo bývalí absolventi by vyzvali všetkých vedúcich katedier matematiky, aby prijali tézu, že 2+2 je 8, inak už nie sú v úrade oprávnené... Absurdné? Presne to sa udialo v prípade 3 kňazov a jedného diakona, ktorí boli exkomunikovaní *latae sententiae* a suspendovaní z kňazskej služby. Vysvetlenie, ktoré poskytol arcibiskup Zvolenský podporený arcibiskupom Bezákom a následne i všetkými biskupmi a viacerými inštitúciami i kňazmi a veriacimi bolo úplné. Nič neskrýval, nebránil sa zvedavým otázkam novinárov.

Tu však prichádza k zaujímavému posunu. Ak by niektoré z tvrdení, ktoré predniesli mladí klerici tvrdil verejne hocikto iný z Cirkvi, svetské médiá by ho zniesli pod čiernu zem. Vo svetských médiách sa zrazu objavila tvrdá schizofrénia. Len málo novinárov sa v téme zorientovalo a išlo na podstatu problému. Veľa zo zástupcov novinárskej obce obišlo podstatu a obsah a zaujímali sa iba o formu. A tá bola pre médiá lákavá - konflikt v Katolíckej cirkvi. Ako skonštatoval arcibiskup Zvolenský v jednom z rozhovorov, maličká skupinka dostala obrovský mediálny priestor. Budiž, ide o zákonitosti určitých médií, ktoré žijú iba z konfliktu. Ako však vysvetliť túto tézu v okamihu, ak to isté médium odignoruje veľký konflikt na námestí, kde sa zídu tisíce ľudí, aby nahlas povedali, že prirodzená a zdravá rodina je jediným východiskom z populačnej krízy? Mediá odignorujú Deň rodiny, ale radi dajú obrovský priestor 4 pohlúdlcom. Veď ide o konflikt s biskupom...

Celoplošný denník priniesol veľký rozhovor s aktérmi revolty. Redaktor mi deň pred jeho publikovaním oznámil, že ak pán arcibiskup chce, môže dostať taký istý priestor.

Benedikt XVI. na Anjel Pána: Láska je najväčším darom

Vatikán (31. januára 2010, RV) Benedikt XVI. sa pred modlitbou Anjel Pána prihovoral veriacim týmito slovami:

Drahí bratia a sestry!

V liturgii tejto nedele čítame jednu z najkrajších pasáží Nového zákona a celej Bible: tzv. „veľpieseň lásky“ apoštola Pavla (1 Kor 12, 31 - 13, 13). Vo svojom Prvom liste Korint'anom, po tom, čo pomocou obrazu tela vysvetlil, ako rôzne dary Ducha Svätého prispievajú k dobru jedinej Cirkvi, Pavol ukazuje „cestu“ dokonalosti. Táto podľa neho nespočíva vo vlastní výnimočných kvalít, ako je hovorenie novými jazykmi, poznanie všetkých tajomstiev, obrovská viera alebo hrdinské skutky. Spočíva v láske - agapé

–, teda v autentickej láske, ktorú nám Boh zjavil v Ježišovi Kristovi. Láska je najväčším darom, ktorý dáva hodnotu všetkým ostatným, a predsa sa „nevypína, nevystatuje“, ale „raduje sa z pravdy“ a z dobra druhých. Kto skutočne miluje, „nehľadá svoje vlastné záujmy“, „zabúda, keď mu niekto ublíži“, „všetko odpúšťa, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží“ (porov. 1 Kor 13, 4 - 7). Na konci, keď sa stretne z tváre do tváre s Bohom, všetky ostatné dary pominú a tým jediným, ktorý zostane naveky, bude láska, pretože Boh je láska a my mu budeme podobní v dokonalom spojení s ním.

No kým sme na tomto svete, láska je rozpoznávacím znamením kresťana. Je syntézou celého jeho života: toho, čo verí a čo robí. Preto som na začiatku svojho pontifikátu venoval svoju prvú encykliku téme

lásky: Deus caritas est. Ako si pamätáte, táto encyklika sa skladá z dvoch častí, ktoré zodpovedajú dvom aspektom lásky: jej významu a následne jej praktickému uskutočňovaniu. Láska je podstatou samotného Boha, je zmyslom stvorenia a dejín, je svetlom, ktoré dáva dobrotu a krásu existencii každého človeka. Súčasne je láska takpovediac „štýlom“ Boha i veriaceho človeka. Je správaním sa toho, kto, odpovedajúc na Božiu lásku, robí z vlastného života dar seba samého Bohu a blížnemu. V Ježišovi Kristovi tvoria tieto dva aspekty dokonalú jednotu: on je vtelenou láskou. Táto láska sa nám plne zjavuje v ukrižovanom Kristovi. Ak upriamime pohľad na neho, môžeme vyznať spolu s apoštolom Jánom: „Spoznali sme lásku, akú má Boh k nám, a uverili sme“ (porov. 1 Jn 4, 16; Deus caritas est, 1).

Drahí priatelia, keď si pomyslíme na svätých, rozoznávame rozmanitosť ich duchovných darov a tiež ich ľudských charakterov. Život každého z nich je však hymnom na lásku, živou veľpiesňou na Božiu lásku! Dnes, 31. januára, si zvlášť pripomíname sv. Jána Bosca, zakladateľa saleziánskej rodiny a patróna mládeže. V tomto Roku kňazov by som chcel úpenlivo prosiť o jeho príhovor, aby kňazi boli čoraz viac vychovávateľmi a otcami mládeže a aby prežívaním tejto pastoračnej lásky mnoho mladých ľudí prijalo pozvanie darovať život Kristovi a evanjeliu. Mária, Pomocnica kresťanov, príklad lásky, vypros nám tieto milosti.

-pd-/ foto RV

Katechéza Benedikta XVI.: Sv. Dominik a jeho prínos k obnove Cirkvi v stredoveku

Vatikán (3. februára, RV) -Drahí bratia a sestry, minulý týždeň som hovoril o žiarivej postave svätého Františka z Assisi; dnes by som vám chcel porozprávať o inom svätcovi, ktorý v tom istom období dôležitým spôsobom prispel k obnove Cirkvi daných čias. Ide o svätého Dominika, zakladateľa Rádu kazateľov, ktorí sú známi ako bratia dominikáni.

Jeho nasledovník vo vedení rádu, blahoslavený Giordano zo Saska nám ponúka ucelený obraz svätého Dominika v texte jednej známej modlitby: „Zapálený nadšením pre Boha a výnimočným zanietením, pre tvoju bezhraničnú lásku a horlivosť mocného ducha, sľubom

večnej chudoby si sa celý zasvätil apoštolskej poslušnosti a evanjelióvemu kázaniu.“ Je tu zdôraznená jedna dôležitá črta Dominikovho svedectva: vždy hovoril s Bohom a o Bohu. V živote svätých láska k Bohu a k blížnemu kráčajú spoločne so snahou hľadať Božiu slávu a zachraňovať duše.

Dominik sa narodil v Španielsku v Caleruege, okolo roku 1170. Pochádzal zo šľachtickej rodiny starého Kastílska a podporovaný svojím strýkom, kňazom, prešiel formáciou istej slávnej školy v Palencii. Od počiatku vynikal v štúdiu Svätého písma a v láske k chudobným – až do tej miery, že predal svoje knihy, ktoré v tých časoch

predstavovali majetok veľkej hodnoty, aby z utržených peňazí pomohol obetiam biedy.

Po kňazskej vysviacke ho zvolili za kanonika katedrálnej kapituly v Osme – v diecéze, z ktorej pochádzal. I keď toto menovanie mohlo preňho znamenať istú prestíž v Cirkvi a v spoločnosti, nepokladal ho za osobné privilegium, ani za začiatok vynikajúcej cirkevnej kariéry, ale za službu, ktorú chcel konať s odovzdanosťou a pokorou. Nie je pokušenie kariéry a moci práve tým pokušením, voči ktorému nie sú imúnni ani tí, ktorí majú viesť a riadiť Cirkev? Pred mesiacom som počas vysviacky niekoľkých biskupov pripomenul: „Nehľadáme moc, prestíž, uznanie. Vieme, ako záležitosti občianskej spoločnosti a neraz aj Cirkvi trpia kvôli tomu, že tí, ktorým bola zverená zodpovednosť, pracujú sami pre seba a nie pre spoločenstvo.“ (Homília z 12. septembra 2009).

Diego, biskup z Osmy, opravdivý a starostlivý pastier, si čoskoro všimol duchovné kvality Dominika a rozhodol sa vziať ho za svojho spolupracovníka. Spoločne cestovali na sever Európy, kde plnili diplomatické poslania, ktoré im zveril kastílsky kráľ. Na cestách si Dominik uvedomil dve veľké výzvy, ktoré stáli pred Cirkvou tých čias: existenciu národov, ktoré ešte neboli evanjelizované – najmä na severných hraniciach európskeho kontinentu – a náboženský rozkol, ktorý oslaboval kresťanský život na juhu Francúzska, kde činnosť niektorých heretických skupín spôsobovala nepokoje a vzdávanie sa od právd viery. Misionárska činnosť u tých, ktorí ešte nepoznali svetlo evanjelia a dielo novej evanjelizácie kresťanských spoločenstiev sa tak stali apoštolskými cieľmi, ktoré sa Dominik rozhodol nasledovať. Pápež, ktorého biskup Diego a Dominik prišli prosiť o radu, požiadal Dominika, aby sa venoval kázaniu albigénom, skupine heretikov, ktorí hlásali dualistický koncept sveta, teda že existujú dvaja rovnako mocní stvoritelia: Dobro a Zlo. Táto skupina opovrhovala matériou ako vecou, ktorá pochádza zo zlého princípu a odmietala tiež manželstvo, ba dokonca popierala aj Kristovo vtelenie a sviatosť, v ktorých sa náš Pán „dotýka“ prostredníctvom matérie – a napokon neprijímala ani telesné vzkriesenie. Albigéci si veľmi ctili chudobný a prísny život – v tomto zmysle boli príkladní – a kritizovali bohatstvo kléru svojich čias. Dominik prijal s nadšením zverenú úlohu a uskutočňoval ju práve prostredníctvom príkladu svojho chudobného a prísneho života, hlásaním evanjelia a verejnými debatami. Úlohe hlásania Dobrej zvesti zasvätil celý svoj život. Jeho duchovní synovia neskôr uskutočnili aj ďalšie Dominikove sny: misiu ad gentes, teda u tých, ktorí ešte nepoznali Ježiša a misiu u tých, čo žili v mestách, predovšetkým v tých univerzitných, kde sa nové intelektuálne tendencie stávali výzvou pre vzdelaných veriacich.

Tento veľký svätec nám pripomína, že v srdci Cirkvi musí vždy horieť misijný oheň, ktorý nás neustále povzbudzuje uskutočňovať prvotné ohlasovanie evanjelia, a tam, kde je to nutné, robiť aj novú evanjelizáciu. Práve Kristus je tým vzácnym darom, ktorý ľudia všetkých čias a všetkých miest na zemi majú právo poznať a milovať.

Je potešiteľné vidieť aj v Cirkvi dnešných dní mnohých pastierov a laických veriacich, členov starých rehoľných rádov i nových cirkevných hnutí – ktorí žijú svoj život s týmto najvyšším ideálom: ohlasovať a vydávať svedectvo o evanjeliu!

K Dominikovi Guzmánovi sa neskôr pripojili mnohí ďalší, ktorých priťahovali rovnaké túžby. Takto postupne – od prvého založenia v Tolose – vznikol Rád kazateľov. Dominik v plnej poslušnosti pápežom tej doby – Inocentovi III. a Honóriovi III. – použil staroveké rehoľné predpisy svätého Augustína a prispôbil ich potrebám apoštolského života, ktoré vyžadovali, aby sa on i jeho bratia premiestňovali z jednej oblasti do druhej a potom sa mohli vrátiť do svojich kláštorov, miest štúdia, modlitby a spoločného života. Osobitným spôsobom Dominik zdôrazňoval dve hodnoty, ktoré pokladal za celkom nevyhnutné pre evanjelizačnú misiu: spoločný život v chudobe a štúdiu.

Dominik a jeho Bratia kazatelia sa prezentovali ako žobráci, teda bez veľkých majetkov a pozemkov, o ktoré by sa bolo treba starať. Tento prvok im umožňoval venovať sa viac štúdiu a hlásaniu na rôznych miestach a bol konkrétnym svedectvom pre ľudí. Vnútrotný systém riadenia kláštorov a celej dominikánskej provincie bol štruktúrovaný na spôsob kapitúl, ktoré si volili svojich predstavených a tých potom potvrdzovali vyšší predstavení; bola to organizácia, ktorá dávala do popredia bratský život a spoluzodpovednosť všetkých členov spoločenstva a vyžadovala pevné osobné presvedčenie. Tento systém sa zrodil práve preto, že dominikáni, ako hlásatelia Božej pravdy, museli byť vzorom toho, čo hovorili. Pravda študovaná a zdieľaná v láske s bratmi je najhlbším základom radosti. Blahoslavený Giordano zo Saska hovorí o svätom Dominikovi: „Prijímal každého človeka do veľkého náručia lásky, a keďže všetkých miloval, všetci milovali jeho. Za zákon si zvolil tešiť sa s tešiacimi a plakať s plačúcimi.“ (Libellus de principiis Ordinis Praedicatorum autore Iordano de Saxonia, ed. H.C. Scheeben, Monumenta Historica Sancti Patris Nostri Dominici, Romae 1935/).

Na druhom mieste Dominik – a to bolo odvážne gesto – chcel, aby jeho nasledovníci získali dobrú teologickú formáciu: neváhal ich preto posilať na univerzity svojich čias, aj keď mnohí cirkevní pastieri sa na tieto kultúrne inštitúcie pozerali skôr s nedôverou. Pravidlá Rádu kazateľov prikladajú veľkú dôležitosť štúdiu ako príprave na apoštolát. Dominik chcel, aby sa mu jeho bratia venovali naplno, s náležitou snaživosťou a zbožnosťou; malo to byť štúdium založené na duchu každého teologického poznania, teda na Svätom písme, berúc do úvahy otázku kladené rozumom. Kultúrny rozvoj núti všetkých, ktorí sa na rozličných úrovniach venujú službe Slova, aby boli náležite pripravení. Pripomínam preto každému, pastierom i laikom, aby rozvíjali túto „kultúrnu dimenziu“ viery, aby krása kresťanskej pravdy mohla byť lepšie chápaná a viera skutočne posilňovaná, udržiavaná, a aj chránená. V tomto Roku kňazov pozývam seminaristov

a kňazov, aby si ctili duchovnú hodnotu štúdia. Kvalita kňazskej služby závisí aj od nadšenia, s ktorým sa kňaz venuje štúdiu zjavených pravd.

Dominik, ktorý chcel založiť rehoľný rád kazateľov-teológov, nám pripomína, že teológia má duchovný aj pastorálny rozmer, že obohacuje ducha i život. Kňazi, zasvätené osoby, i všetci veriaci, môžu nájsť hlbokú „vnútornú radosť“ v kontempovaní krásy pravdy, ktorá pochádza od Boha, pravdy vždy aktuálnej a stále živej. Motto Bratov kazateľov – contemplata aliis tradere – nám pomáha odhaliť pastoračný zápal pre kontemplatívne štúdium pravdy, vychádzajúci z potreby komunikovať druhým ovocie vlastnej kontemplácie.

Keď Dominik v roku 1221 zomrel v Bologni, v meste, ktoré si ho zvolilo za patróna, jeho dielo už dosahovalo veľké úspechy. Rád kazateľov sa s podporou Svätej stolice rozšíril do mnohých krajín Európy a stal sa požehnaním pre celú Cirkev. Dominik bol vyhlásený za svätého v roku 1234 a práve svojou svätosťou nám ukazuje dva prostriedky, ktoré sú nevyhnutné k tomu, aby apoštolské dielo dosiahlo úspech. Je to predovšetkým oddanosť Panne Márii, ktorú vždy s nehou rozvíjal a ktorú zanechal ako vzácne dedičstvo svojim duchovným synom, ktorí mali v cirkevných dejinách veľkú zásluhu na šírení modlitby ruženca, modlitby tak vzácnej kresťanskému ľudu a tak bohatej na evanjeliové hodnoty: je to opravdivá škola viery a zbožnosti. Na druhom mieste Dominik, ktorý sa staral o viaceré ženské kláštory vo Francúzsku a v Ríme, neochvejne veril v silu modlitby za úspech apoštolskej práce. Len v nebi pochopíme ako modlitba klauzúrnych sestier účinne sprevádzala apoštolské diela! Každý z nich chcem vyjadriť svoju vrúcnu vďaku.

Drahí bratia a sestry, život svätého Dominika Guzmána nech nás všetkých povzbudí k tomu, aby sme boli horliví v modlitbách, odvážni v prežívaní viery a hlboko zamilovaní do Ježiša Krista. Na jeho príhovor prosme Boha, aby vždy obohacoval Cirkev skutočnými hlásateľmi evanjelia.

-mk-

Benedikt XVI. sa prihovril biskupom Anglicka a Walesu

Vatikán (1. februára, RV) - Biskupom Anglicka a Walesu, ktorí končia svoju úradnú návštevu Ad limina apostolorum vo Vatikáne a Ríme, sa dnes krátko popoludní prihovril pápež Benedikt XVI. Ako poznamenal, dokonca aj uprostred tlakov súčasnej sekulárnej doby, medzi katolíkmi týchto dvoch regiónov Veľkej Británie existujú znaky živej viery a oddanosti, a vyjadril nádej, že bude ich svedkom pri svojej blížiacej sa návšteve v krajine:

„Povzbudzujem vás, ako pastierov k zaisteniu toho, aby morálne učenie Cirkvi bolo vždy prezentované vo

svojej celosti a presvedčivo obhájené. Vernosť evanjeliu žiadnym spôsobom neobmedzuje slobodu ostatných. Naopak – slúži ich slobode tým, že im ponúka pravdu. Pokračujte v trvaní na svojom práve zúčastňovať sa na národnej diskusii prostredníctvom úctivého dialógu s ostatnými prvkami spoločnosti. Ak to budete robiť, nebudete iba udržiavať dlhodobé britské tradície slobody vyjadrovania a čestnej výmeny názorov, ale stanete sa hlasom presvedčenia mnohých ľudí, ktorým chýbajú prostriedky na to, aby sa vyjadrili... Ak má byť Kristovo spasiteľské poslanstvo vo svete šírené účinne a presvedčivo, katolícke spoločenstvo vo vašej krajine musí hovoriť jednotným hlasom. To si vyžaduje, aby ste nielen vy – biskupi, ale aj kňazi, učители, katechéti, spisovatelia, skratka všetci, ktorí sa podieľajú na ohlasovaní evanjelia – boli vnímaví voči výzvam Ducha Svätého, ktorý vedie celú Cirkev k pravde, spája ju v jednotu a inšpiruje misionárskou horlivosťou.“

Svätý Otec ďalej spomenul duchovné dary laických veriacich a povzbudil biskupov k ich múdreému využívaniu a dohliadnutiu na to, aby vieru odovzdávali novým generáciám s vedomím, že sa tak podieľajú na misii Cirkvi. Ďalej pápež upriamil svoju pozornosť na osobnosť kardinála Johna Henryho Newmana, konvertitu na katolicizmus, ktorého blahorečenie je na obzore, a o ktorého učení a diele sa v poslednom čase veľa hovorí. Pripomenul však, že tento výnimočný človek sám seba vnímal predovšetkým ako kňaza:

„V tomto Roku kňazov vás povzbudzujem, aby ste dávali svojim kňazom za príklad jeho oddanosť modlitbe, pastoračnú vnímavosť voči potrebám jemu zverejného stáda, a horlivosť pri ohlasovaní evanjelia. Vy sami by ste mali poskytovať podobný príklad. Majte blízko k svojim kňazom a podnecujte ich zmysel pre nesmierne privilégium a radosť, že môžu stať medzi Božím ľudom ako druhý Kristus.“

V závere svojho príhovoru sa pápež sústredil na ekumenický a medzináboženský dialóg, ktorý je v Anglicku a Walesu veľmi dôležitý, vzhľadom na rôznorodý demografický profil obyvateľstva. Požiadal biskupov, aby boli štedrý v uplatňovaní pravidiel apoštolskej konštitúcie Anglicanorum coetibus, a pomáhali skupinám anglikánov, ktorí si želajú vstúpiť do plného spoločenstva s Katolíckou cirkvou. „Som presvedčený, že ak sa im dostane priateľského a srdečného prijatia, budú tieto skupiny požehnaním pre celú Cirkev,“ uzatvára Benedikt XVI. Ako uviedol predseda Konferencie biskupov Anglicka a Walesu, tamojší katolíci entuziasticky očakávajú septembrovú návštevu Svätého Otca na ostrovoch. Hoci termín zatiaľ nebol oficiálne potvrdený, Cirkev sa na túto udalosť s dôverou pripravuje. Povzbudzujúci je fakt, že britská vláda a kráľovná sa k nej stavajú výnimočne priaznivo. Cirkevní predstavitelia spolupracujú s ministrami a vládnymi úradníkmi na jednotlivých bodoch programu, ktorý by sa mal sústrediť na úlohu viery v tom, čo pápež často opisuje ako otvorenú a pozitívnu laickú spoločnosť.

-dj-

Benedikt XVI. na výstave „Moc a milosť. Svätí patróni Európy“

Vatikán (1. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. 31. januára absolvoval súkromnú návštevu v rímskom Palazzo Venezia (Benátsky palác). Dôvodom bola výstava „Moc a milosť. Svätí patróni Európy,“ v rámci ktorej boli vystavené vrcholné umelecké diela, dokumentujúce storočia vplyvu kresťanstva na dejiny starého kontinentu. Expozíciu, na ktorej príprave spolupracovala aj Pápežská rada pre kultúru, si počas jej trvania prišlo pozrieť vyše 60-tisíc návštevníkov, zvedavých najmä na diela Leonarda da Vinciho, Tiziana, Caravaggia, El Greca, či Mantegna. Svätý Otec sa sústredil predovšetkým na sériu emblematických plátien, znázorňujúcich vzťah medzi transcendentnom, o ktorom svedčili zobrazení veľkí svätci, a občianskou spoločnosťou a politickou mocou ich doby, do ktorej sa tieto osobnosti zapísali svojou láskou a múdrosťou. -dj-

Vešpery s Benediktom XVI.: Zsvätený život je školou viery v Božie milosrdenstvo

Vatikán (2. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. v Bazilike svätého Petra predsedal večerám zo sviatku Obetovania Pána, ktorý je aj Dňom zsväteného života. V úvode príhovoru sa zameral na biblický pôvod sviatku Obetovania Pána a poukázal na jeho hlboký symbolický význam pre Cirkev dneška.

„Drahí bratia a sestry! Vo sviatok Obetovania Pána oslavujeme tajomstvo zo života Krista, viazané na predpis Zákona, ktorý rodičom predpisoval 40 dní po narodení prvorodeného putovať do Jeruzalemského chrámu, aby svojho syna obetovali Pánovi a tiež kvôli rituálnej očiste matky (porov. Ex 13,1-2.11-16, Lv12,1-8). Aj Mária a Jozef vykonali tento obrad obetujúc podľa Zákona pár hrdličiek a dva holúbky. Čítajúc tieto veci hlbšie pochopíme, že v tomto momente Boh sám predstavuje svojho jednorodeného Syna ľuďom prostredníctvom slov starca Simeona a prorokyne Anny. Simeon naozaj predstavuje Ježiša ako „spásu“ ľuďstva, „svetlo“ národov a „znamenie, ktorému budú odporovať“, aby vyšlo najavo zmýšľanie srdca (porov. Lk2,29-35). Na Východe sa tento sviatok nazýva Hypapante, sviatok stretnutia: Totiž Simeon a Anna, ktorí stretnú Ježiša v chráme a spoznajú v ňom dávno očakávaného Mesiáša, predstavujú ľuďstvo, ktoré sa stretáva so svojim Pánom v Cirkvi. Následne sa tento sviatok rozšíril aj na Západe, vyzdvihnúc predovšetkým symbol svetla a procesiu so sviecami, s pôvodným názvom „Hromnice“. Tento viditeľný symbol môže znamenať, že Cirkev sa

zhromažďuje vo viere v Toho, ktorý je „svetlom národov“ a prijíma ho so všetkým odhodlaním svojej viery niest' toto „svetlo“ svetu.“

Potom Benedikt XVI. v príhovore spomenul svojho predchodcu Jána Pavla II., vďaka ktorému sa tento deň od roku 1997 slávi ako Deň zsväteného života. V tejto súvislosti sa obrátil s pozdravom na všetkých zsvätených: „Chcem veľmi srdečne pozdraviť každého z vás: rehoľníci, rehoľnice a zsvätené osoby, s vyjadrením úprimnej blízkosti a hlbokého ocenenia dobra, ktoré robíte v službe Božiemu ľudu.“

O nadčasovom význame zsväteného života Svätý Otec povedal:

„Zsvätené osoby sú zvláštnym spôsobom povolané byť svedkami Pánovho milosrdenstva, v ktorom človek nachádza svoju spásu. Majú živú skúsenosť s Božím odpustením, lebo majú vedomie, že sú osobami spasenými, že sú veľkými, keď si uznajú svoju malosť, že sa cítia obnovenými a obklopenými svätosťou Boha, keď spoznajú vlastnú hriešnosť. Preto aj pre dnešného človeka zsvätený život zostáva privilegovanou školou „skrušnosti srdca“, pokorného spoznania vlastnej biedy, ale rovnako zostáva školou viery v milosrdenstvo Boha, v jeho lásku, ktorá nikdy neopustí. Naozaj, čím viac sa približujeme k Bohu, tým sme mu bližšie, a tým sme užitočnejší pre druhých. Zsvätené osoby zakusujú milosť, milosrdenstvo a odpustenie Boha nielen pre seba, ale aj pre bližných tým, že sú povolané prinášať v srdeci a modlitbe utrpenia a očakávania ľudí, zvlášť tých, čo sú vzdialení od Boha.“ -jak-

Posolstvo Svätého Otca k Zimným olympijským hrám

Vatikán (4. februára, RV) – Svätá stolica zverejnila posolstvo pápeža Benedikta XVI. k XXI. zimným olympijským hrám a X. zimným paralympijským hrám, ktoré budú vo Vancouveri v dňoch 12. – 28. februára tento rok. Svätý Otec ho adresoval arcibiskupovi Vancouveru Mons. Michaelovi Millerovi a biskupovi diecézy Kamloops Mons. Davidovi Monroeovi. Ako uvádza, takáto dôležitá príležitosť pre športovcov aj divákov mu umožňuje porozumeniu medzi ľuďmi a k vytváraniu civilizácie lásky“ (Ján Pavol II., Homília, 29. 10. 2000). „V tomto svetle,“ pokračuje Benedikt XVI., „nech bude šport oceňovaným stavebným kameňom pokoja a priateľstva medzi ľuďmi a národmi.“ Hlava Katolíckej cirkvi zároveň ocenila ekumenickú iniciatívu olympiády s názvom „Viac ako zlato“, ktorej zámerom je poskytovať duchovnú i materiálnu pomoc návštevníkom, účastníkom, aj dobrovoľníkom na podujatí. „Modlím sa, aby všetci, ktorí sa venujú tejto službe, boli utvrdení vo svojej láske k Bohu a bližným,“ uzatvára Svätý Otec. -dj-

Kardinál Vingt-Trois členom Kongregácie pre klérus

Vatikán (2. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval člena Kongregácie pre klérus. Stal sa ním arcibiskup Paríža, kardinál André Vingt-Trois. -dj-

Svätá stolica pripravuje dokument o pôsobení laických bratov

Vatikán (2. februára, RV) – Dokument Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločností apoštolského života, týkajúci sa pôsobenia laických bratov by mal byť zverejnený v jeseni t.r.. Uviedol to pre Vatikánsky rozhlas prefekt spomenutého dikastéria kardinál Franc Rodé:

„Konštatujeme, že v posledných desaťročiach sa počet laických bratov veľmi znížil: napríklad školských bratov bolo v roku 1965 16-tisíc, dnes ich nie je ani 5-tisíc. Ide o obrovský pokles. Musíme pripustiť, že bohužiaľ všetky kongregácie bratov majú veľké ťažkosti, a týka sa to aj zmiešaných kongregácií, kde sú kňazi i bratia. Počet bratov sa znížil v porovnaní s kňazmi oveľa viac. Je tu teda problém a je potrebné ho riešiť. Myslíme, že jedným z dôvodov poklesu je istý nedostatok pozornosti zo strany Cirkvi voči osobe kresťanského laického brata. Ani II. vatikánsky koncil, ani pokoncilové dokumenty v podstate nez dôraznili dôležitosť tohto povolania. Sú určité náznaky, ale nič viac. Chceme pripraviť dokument, určený osobitne laickým bratom, ktorí sú autonómny osobnosťami a majú svoju vlastnú identitu. Laický brat nie je - ako si ľudia často myslia - niekto, kto nemohol, či sa z nejakého dôvodu nechcel stať kňazom. Ide o povolanie, ktoré má svoju vlastnú logiku, svoje poslanie v Cirkvi, a dejiny to neustále dokazujú. Myslíme napríklad na dôležitú úlohu, ktorú mali kongregácie laických bratov vo formácii a vzdelávaní mládeže. Myslíme na svätosť - sú mnohí bratia, ktorí boli svätorečení, najmä tí zo zmiešaných spoločností. Ide teda o krásnu osobnosť zasväteného kresťana, angažovaného v misii Cirkvi, ktorá musí byť z jej strany ocenená.“

Kardinál Rodé sa v súvislosti s Dňom zasväteného života zamerával aj na dôležitosť modlitby:

„Ozývajú sa hlasy, že sa dnes rehoľníci a rehoľníčky modlia príliš málo. Nevie, či je to tak, a zaiste si prajem, aby to tak nebolo. V minulosti, keď bol rytmus života trochu ľudskejší a nebolo toľko stresu a hluku, vtedy snáď modlitba, koncentrácia, myseľ, ktorá sa dvíhala k Bohu, boli omnoho ľahšie. Dnes vo svete takom pohnutom, ako je náš, sa modlitba iste stáva obtiažnejšou. Musíme klásť dôraz na jej absolútnu nevyhnutnosť v duchovnom živote zasvätených osôb. Toto chceme urobiť prostredníctvom dokumentu, ktorý pripravujeme... Kardinál Cañizares, prefekt Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí,

dostal nápad, ktorý mi predstavil - vypracovať medzi-dikasteriálny dokument, kde by bola prvá časť zverená nášmu dikastériu, druhú by mala na starosti jeho kongregácia, a jej témou by bola liturgická formácia rehoľníkov a rehoľníčok. Zdá sa mi to veľmi dôležité, pretože na jednej strane existuje určitá "ignorancia", nedostatok povedomia a liturgickej formácie mladých rehoľníkov a rehoľníčok, a na druhej strane existuje aj určitá liturgická obrazotvornosť, ktorá niekedy nie je najvkusnejšia, a nie je v súlade s priáním a vôľou Cirkvi a so samotným duchom liturgie. Určité usmernenia sa zdajú nevyhnutné. To bude úlohou Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí. Spolu vytvoríme jedinečný dokument, pozostávajúci z dvoch častí - jednej vzťahujúcej sa k modlitbe a druhej, zameranej na liturgickú formáciu. Myslím, že obe časti sú potrebné a prajem si, aby boli na prospech duchovnému životu rehoľníkov a rehoľníčok.“ -dj-

Kardinál Bertone pracovníkom L'Osservatore Romano a Vatikánskej tlačiarne

Vatikán (30. januára, RV) - V piatok bola v kaplnke „Cappella Paolina“ Apoštolského paláca eucharistická slávnosť pre zamestnancov vatikánskeho denníka L'Osservatore Romano a Vatikánskej tlačiarne. Predsedal jej vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Najprv v homílii vyzdvihol službu, ktorú v Cirkvi vykonávajú a potom ich pozval k uvažovaniu nad Božím slovom z čítaní, pričom sa zamyslel nad vodcami dnešných čias:

„Problém každej doby, je práve nájsť dôveryhodných vodcov, pastierov, ktorí sú skutočnou a konkrétnou pomocou. Preto postava sv. dona Bosca vychádza s celou svojou platnosťou. Predovšetkým don Bosco prežil úplný zmysel viery v Kristovi Človeku/Bohu, vieru silnú, čínorodú, ktorá sa stáva kritériom výberu a spôsobu života. Prvou iskierkou pri povolaní u dona Bosca je láska: láska intenzívna, dobre zafinovaná a apoštolská, plne zameraná na biednu a opustenú mládež.“

Kardinál Bertone hovoril o živote, ktorého základom sú zdravé kresťanské princípy, v láskavej službe pre blaho vlastnej rodiny i okolitej spoločnosti, čo je neodmysliteľné najmä v súvislosti s budúcimi generáciami. V tomto duchu je - podľa jeho slov - denník L'Osservatore Romano mimoriadne pozorný k takýmto hlasom a témam, ktorým dáva priestor na svojich stránkach. Ďalej pokračoval: „Zakorenení vo viere, milujúci Cirkev, pozorní k hlasu pápeža, vy všetci, pracovníci na všetkých stupňoch denníka L'Osservatore Romano, ako aj Vatikánskej tlačiarne, buďte služobníkmi nádeje, ktorá buduje ľudské bratstvo a blaho, zakorenení v pravde, prežívanej v láske, ako to tak dobre objasnil Benedikt XVI. v encyklike Caritas in veritate. Chceme povzbudiť vašu snahu, zameranú na šírenie a stále väčší dosah denníka Svätej stolice.“ -sg-

Zástupcovia rímskych univerzít zaslali Svätému Otcovi vyhlásenie

Taliansko (3. februára, RV) – Ako univerzitní docenti medzinárodnej vedeckej obce, vítame výzvu Benedikta XVI. z jeho posolstva k 43. svetovému dňu pokoja na tému „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenstvo“ - to sú slová z vyhlásenia, ktoré Svätému Otcovi zaslalo 170 docentov rímskych univerzít, medzi nimi aj zástupcovia pápežských akadémií, z rôznych vedeckých odborov - medicíny, práva, či ekonómie.

Pápežove slová o „ochraňovaní a napomáhaní“ si vyžadujú pozornosť veriacich a všetkých ľudí dobrej vôle voči nevyhnutnosti úsilia vedeckej obce pri hľadaní uspokojivých a harmonických riešení vo vzťahu medzi človekom a životným prostredím, ako aj pri zamedzovaní potenciálnym rizikám v súvislosti s nevhodným využívaním prírodných zdrojov a zdrojov životného prostredia, v záujme pokojného spolunažívania. Podpísaní docenti sa zasuďujú za podporu novej kultúry ľudského spolunažívania, takého, ktorého stredobodom je človek. Ako uvádzajú, sú presvedčení, že veda a technológia „môžu prispieť k uvedomelejšej dynamike procesu sociálneho a ekonomického rozvoja, k dynamike viac zameranej na vzájomnú podporu, ochranu druhovej odlišnosti, ako aj na potreby a očakávania ľudí, v takom duchu kultúrnej obnovy, ktorý uznáva práva, ale aj povinnosti každého.“

-sg-

Vo Vatikáne o budúcnosti starého kontinentu

Vatikán (30. januára, RV) - Budúcnosť starého kontinentu, vysoký priemerný vek jeho obyvateľov či potreba vzdelania a pamätania na kresťanské korene – to sú otázky, ktorými sa zaoberali zástupcovia na včerašom stretnutí s názvom „Rok 2010: Európa, ktorá na nás čaká“. Informoval o tom vatikánsky denník *L'Osservatore Romano*. Organizátorom bolo medzinárodné centrum „Comunione e liberazione“ (Spoločenstvo a oslobodenie), a medzi účastníkmi bol aj vatikánsky zástupca - Mons. Ettore Balestrero, podsekretár vatikánskeho sekretariátu pre vzťahy so štátmi, ktorý položil aj takéto rečnícke otázky: „Existujú univerzálne a nemenné hodnoty, alebo je jedinou hodnotou kompromis medzi hodnotami? Ako rešpektovať národné hodnoty a zároveň rozvíjať proces integrácie?“ Podľa Mons. Balestrera sú práve toto výzvy, na ktoré musí Európa odpovedať, ak chce byť autentickým symbolom civilizácie. Spomedzi všetkých odpovedí je však jedna podstatná – a tou je vzdelanie a výchova.

Prítomní sa zamysleli nad budúcnosťou starého kontinentu z hľadiska poklesu populácie a jej starnutia. Podľa štatistických údajov Eurostatu sa v najbližšom období

predpokladá celkový pokles populácie v Európe. Do roku 2050 by v 27 členských krajinách EÚ mal poklesnúť jej počet až o 27,3 miliónov ľudí. Bude to Európa s málo Európanmi. Ako prítomní dodali, Európa bude starým kontinentom, nielen z hľadiska významu, ale aj preto, že v ňom budú žiť starí ľudia. V posledných rokoch je totiž zjavná tendencia rastu priemerného veku – za posledných 15 rokov sa zvýšil z 37,3 na 40,3 roka. Ak sa tempo nezmení, v roku 2060 bude priemerný vek 46,7 roka. Momentálne pripadá v Európe na 100 ľudí v produktívnom veku 35 penzistov. V roku 2050 by ich malo byť až 75.

V závere stretnutia prítomní vyzdvihli myšlienku zjednotenej Európy, ktorú by nerozdeľovala etnická či náboženská diskriminácia. Projekt jednoty sa zrodil ako protielik na totalitné ideológie 20. storočia. Bez uvedomenia si hodnoty kresťanských koreňov sa však stane ideológiou, upadne do relativizmu a skončí ako odporovanie práve tým cieľom, pre ktoré bol vymyslený – dodal Mons. Balestrero.

-sg-

Ruský pravoslávny patriarcha: S pápežom máme rovnakú víziu o Európe

Rusko (4. februára, RV) – Ako „pozitívne tendencie“ označil ruský pravoslávny patriarcha Kirill aktivity v uplynulom roku, v rámci dialógu medzi Pravoslávnu a Katolíckou cirkvou. Uviedol to v uplynulých dňoch na stretnutí biskupov Ruskej pravoslávnej cirkvi v Moskve, pri príležitosti osláv prvého výročia jeho nástupu do funkcie. O krokoch, vedúcich k spoločnému dialógu s Katolíckou cirkvou, pravoslávny patriarcha povedal: „Spoločné aktivity a početné stretnutia, ktoré som mal s predstaviteľmi Katolíckej cirkvi potvrdili, že naše stanoviská sa zhodujú s mnohými otázkami, ktoré si kladú kresťania moderného sveta, ako agresívna sekularizácia, globalizácia, či rozklad tradičných etických princípov. Je potrebné podčiarknuť, že k týmto témam zaujal pápež Benedikt XVI. postoj veľmi blízky nášmu, pravoslávne. Preukázal to aj vo svojich príhovoroch a posolstvách, a rovnako o tom svedčia aj názory vysokých predstaviteľov Katolíckej cirkvi, s ktorými sme v kontakte.“

V tomto smere vyzdvihol pravoslávny patriarcha aj spoločnú víziu vzhľadom na ochranu ľudskej dôstojnosti v Európe. Okrem toho spomenul rozhodnutie Európskeho súdu z novembra minulého roka ohľadom odstránenia krížov na talianskych školách a označil ho za „jasný útok na európske kresťanské tradície“. Nevynechal ani niektoré problémy vo vzájomných vzťahoch s Katolíckou cirkvou, na vyjasnení ktorých – ako dodal - sa stále pracuje. V neposlednom rade sa zamyslel nad ťažkou situáciou na Ukrajine, pričom vyjadril nádej, že nastanú „konkrétne kroky“ z katolíckej strany. S poľutovaním sa tiež zmienil

Začala sa návšteva Ad limina apostolorum biskupov Škótska

Vatikán (4. februára, RV) - Vo Vatikáne sa začala návšteva Ad limina apostolorum biskupov Škótska, ktorá potrvá do soboty 6. februára. V tejto krajine Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, žije približne 5 miliónov obyvateľov. Väčšina z nich patrí k tzv. Cirkvi Škótska, známej aj pod názvom „Kirk“. Potom nasleduje Katolícka cirkev s približne 660 tisíc veriacimi, čo je asi 13% populácie, ďalej sú tu anglikáni, baptisti, metodisti, ako aj malá komunita židov a moslimov. Územne je Katolícka cirkev v Škótsku rozdelená do dvoch arcidiecéz a šiestich diecéz. Predsedom Konferencie biskupov Škótska je kardinál Keith Patrick O'Brien. -jak-

Svedectvo kardinála Paola Dezzu SJ o pápežovi Piovi XII.

Vatikán (2. februára, RV) – Vatikánsky denník L'Osservatore Romano v týchto dňoch priniesol článok, týkajúci sa zaujímavých skutočností o pôsobení pápeža Pia XII. počas II. svetovej vojny. V roku 1964 „L'Osservatore della Domenica“ publikoval svedectvo vtedajšieho rektora Pápežskej Gregorovej univerzity a neskoršieho kardinála, jezuitu Paola Dezzu SJ, ktorý zomrel v roku 1999. V článku spomína na dlhý a osobný rozhovor s Piov XII. z roku 1942, keď vo Vatikáne dával duchovné cvičenia. „Rozprával mi“ – hovorí páter Dezza - „o nacistických zverstvách v Nemecku a v okupovaných štátoch a hovoril o svojej bolesti a smútku, pretože sú sťažnosťou, že pápež nerozpráva. Ale pápež nemôže hovoriť. Ak by prehovoril, iba by zhoršil situáciu“. A potom mi ukázal tri listy, ktoré zaslal krakovskému arcibiskupovi Sapiehovi a dvom ďalším poľským biskupom, v ktorých odsudzoval tieto nacistické zverstvá. A povedal mi: 'Odpovedali mi, že ďakujú za listy, ale nemôžu ich zverejniť, pretože by iba zhoršili situáciu'.

Z historického hľadiska môžeme diskutovať o tom, či by bolo lepšie hovoriť viac alebo hlasnejšie, bez pochybností ostáva to, že pápež Pius XII. nehovoril ostrejšie jedine z tohto dôvodu, a nie pre strach alebo iné záujmy.

Páter Dezza hovoril aj o falošných obvineniach pápeža, ktoré boli založené na tom, že mlčal preto, aby podporil nacistov proti ruskému komunizmu. Páter pokračuje: „Pamätám si, ako mi na túto otázku pápež odpovedal: 'Je pravdou, že existuje nebezpečenstvo komunizmu, ale to, čo je reálne a oveľa nebezpečnejšie, je nacizmus'.

Páter Dezza spomínal aj na situáciu, keď Nemci začali v roku 1943 okupovať Rím. „Bol som vtedy Rektorom pápežskej Gregorovej univerzity a ukrývali sme tam tých, ktorí nás o to žiadali. Vtedy mi pápež pove-

dal: 'Páter, neprijímajte tam žiadnych vojakov, pretože univerzita, keďže je pápežskou, je spojená so Svätou stolicou, a my musíme ostať neutrálni vo vojenských záležitostiach. Ale buďte otvorení pre ostatných - civilov, prenasledovaných Židov'. A vskutku sme ich tam ukrývali mnohých“ – pripomína článok v L'Osservatore Romano slová p. Dezzu. -js-

Predstavená nová kniha o Jánovi Pavlovi II.: „Prečo je svätý“

Taliansko (29. januára, RV) - „Prečo je svätý“ – tak znie názov knihy, ktorá prináša nový pohľad na osobnosť pápeža Jána Pavla II. Napísal ju postulátor kauzy jeho blahorečenia Mons. Slawomir Oder, v spolupráci s novinárom Savériom Gaetom. Tento týždeň ju predstavili v Ríme. Mons. Oder pre VR reagoval na otázku, kto skutočne bol Ján Pavol II.

„Človek absolútne zamilovaný do Boha. Človek, ktorý budoval svoj život na duchovnom priateľstve s Pánom. Človek, ktorý intenzívne prežíval tento duchovný vzťah, ktorý bol možno do istej miery ovplyvnený i tým, že ako chlapec – po smrti matky - bol ochudobnený o ľudské prejavy citu. Všetku intenzitu jeho ľudského bohatstva, pretože to bol opravdivý človek, je treba hľadať v jeho vzťahu ku Kristovi“.

Povešť svätosti Jána Pavla II. sprevádzala už počas jeho pontifikátu. Hovorí kardinál José Saraiva Martins:

„Presvedčenie, že pápež Wojtyła je svätý, som mal vždy. Poznal som ho veľmi dobre. Bol skutočne svätcom, a tak ako všetci svätí bol človek mimoriadnej ľudskosti a hĺbky. Medzi svätosťou a ľudskosťou v skutočnosti nie je žiadna odlišnosť. Svätosť v podstate nie je nič iné, ako plnosť ľudskosti. Svätý je ten, čo žije naplno svoju ľudskosť a Wojtyła bol naplno človek a svätcom.“

Kniha „Prečo je svätý“ obsahuje aj veľmi zaujímavé dokumenty, ako napríklad text z roku 1994, v ktorom Ján Pavol II. píše o „vôli rezignovať“ na svoj úrad v prípade, že by mu zdravotný stav „bránil vykonávať službu Petrovho nástupcu“. Ďalší dokument je otvorený list pápeža tureckému atentátnikovi Alimu Agcovi s dátumom 11. september 1981. Kurátor knihy Saverio Gaeta podal svedectvo o pápežovom zmysle pre odpustenie:

„Už v sanitke hovoril o odpustení svojmu atentátnikovi a listom, o päť mesiacov neskôr, to znova potvrdil. Dal najavo, že to nebolo inštinktívne alebo emotívne gesto, ktoré urobil v sanitke a potom verejne v nemocnici Gemelli. Bolo to premyslené a presvedčené gesto kresťanského odpustenia, vyvierajúce zo skúsenosti viery a lásky. Ukázal, že ani taká hrozná vec, ako je atentát, nesmie byť dôvodom k tomu, aby sa medzi dvomi ľuďmi vykopala priepasť, nesmie postaviť človeka proti človeku ani v prípade atentátnika a jeho obete.“ -pd-

Milióny ľudí vo svete sa zjednotili v modlitbe za Svätú zem

Svätá zem (1. februára, RV) - Včera si Cirkev pripomenula II. svetový deň modlitieb za pokoj vo Svätej zemi. Ako uviedol páter Pierbattista Pizzaballa, františkánsky kustód Svätej zeme, minulý rok sa do iniciatívy zapojilo asi 800 spoločenstiev na celom svete, tento rok ich bolo vyše tisíc: „Jeruzalem je fascinujúce mesto, ale i veľmi rozdelené, trýznené nezhodami. Skutočnosť, že milióny ľudí vo svete sa zjednotili v spoločnej modlitbe za Jeruzalem, je silné znamenie, a celkom iste zanechá stopu.“

Ako páter Pizzaballa dodal, modlitba je prvá vec, ktorú treba uskutočňovať, pretože tá nás správne nasmeruje vo vzťahoch s ľuďmi: „Modlitba postaví do nášho obzoru Boha. Potom nasleduje úsilie, pretože modlitba nemôže zostať iba sentimentom, ale musí prinášať konkrétnu a aktívnu snahu. Nakoniec odvahu, pretože potrebujeme - ako vždy - ľudí, ktorí nám pomôžu opustiť náš malý svet, ktorí sú odvážni a schopní vyburcovať i naše svedomie.“

-pd-

„Nie“ násiliu provokatérov a politickému zneužívaniu náboženstiev v Malajzii

Malajzia (30. januára, RV/Fides) - Po nedávnom znesvätení dvoch mešít na juhu malajského polostrova bolo medzi 8. a 27. januárom vandalskými činmi postihnutých 18 miest kultu: jedenásť kresťanských kostolov, jeden kláštor, modlitebňa sikhov, tri mešity a dve moslimské modlitebne. Biskup malajského mesta Melaka-Johor Mons. Pavol Tan Chee Ing o tejto situácii pre agentúru Fides povedal: „Situácia je stále napätá. Kresťania a veriaci iných náboženstiev sú trochu vyľakaní a dúfajú, že malé incidenty v mešitách a moslimských modlitebniach nebudú politikmi bez škrupulí zneužitú na vyvolanie konfliktov medzi moslimami a veriacimi iných náboženstiev.“

Biskup Tan pripomenúc politický konflikt z roku 1969, ktorý postavil proti sebe malajské a čínske obyvateľstvo, ďalej poznamenal: „V pamäti obyvateľov je ešte veľmi živá spomienka na medzi etnické zrážky, nepokoje a obeť z roku 1969. Preto dúfame, že všetci budú opatrní, aby sa situácia nezvrhla.“

Podľa slov biskupa „malé vandalské činy proti kostolom a islamským modlitebniam pokračujú.

Sú to činy, ktoré rázne zavrhneme. Nič vážne, malé poškodenia, ale podstata problému spočíva v inom. Faktom je, že politici hľadajú, ako z týchto udalostí politicky vyťažiť v súvislosti s blížiacimi sa voľbami. Vládnuca strana UMNO (United Malaysian National Organization), ktorá reprezentuje malajských moslimov, po tom, ako znamenala pokles preferencií v roku 2008, hľadá možnosť, ako získať dôveru moslimských voličov a nemoslimskej menšiny spoločnosti.“

Útoky na miesta kultu sú podľa polície dielom mladých moslimských militantov. Polícia zatkla deviatich mužov, z ktorých traja už boli stíhaní a obžalovaní sudcami za podpaľačstvo. „V každom prípade ide o problém očividne politický, ktorý ťaží z nejasného náboženského sporu“, uzatvára Mons. Tan, žiadajúc dialóg a vyjednávanie pre nájdenie rozumného riešenia pre dobro krajiny.

-jak

India v prvej línii boja proti malomocenstvu

India (30. januára, RV) - Každý rok si v poslednú januárovú nedeľu pripomíname Svetový deň malomocných. I napriek tomu, že sa darí túto chorobu eliminovať, sú miesta, kde je malomocenstvo ešte stále aktuálnou hrozbou. Jedným z nich je India. Podľa oficiálneho vyhlásenia vlády táto choroba bola takmer vykorienená (údaje Svetovej zdravotníckej organizácie uvádzajú pomer 1 postihnutá osoba:10 000 zdravých), stále je tu však veľa starých prípadov ľudí s deformáciami, ktoré si vyžadujú liečenie a rehabilitáciu. V druhej najľudnatejšej krajine sveta pôsobí množstvo centier, kde sú postihnutí sústredení a dostávajú pomoc, jedno z nich sa volá Swarga Dwar. Žije tu 40 malomocných, ktorí si svojou vlastnou prácou vyprodukovujú dostatok ryže a mlieka na to, aby sa uživil.

Malomocenstvo je infekcia, ktorá sa začína odumieraním periférnych nervov končatín a spôsobuje ju Hansenov bacil. Následkom je necitlivosť a deformovanie rúk a nôh. V súčasnosti je liečiteľná kombináciou troch liekov, stále však nebola vynájdená vakcína na jej prevenciu. Stratégia znižovania jej výskytu sa teda zameriava na skorú diagnózu a aplikáciu liekov. Starostlivosť o chorých na malomocenstvo mala vždy aj náboženský aspekt. I Ježiš uzdravoval chorých na túto chorobu, a v dejinách Cirkvi sa malomocným venovali mnohé osoby, napríklad sv. František z Assisi, či sv. Damián de Veuster.

-pd-

Sviatok obetovania Pána, Hromnice

40 dní po Vianociach si pripomínáme biblickú udalosť, podľa ktorej Mária a Jozef priniesli dieťa Ježiša do chrámu v Jeruzaleme a obetovali za neho predpísaný obetný dar. Slovenskí biskupi sa tento deň vo svojich chrámoch stretávajú s rehoľníkmi, v rámci dňa zasväteného života. V trnavskej katedrále tak urobil arcibiskup Róbert Bezák. Na úvod svätej omše požeňal hromničné sviece. V homílii vyzdvihol význam komunity a spoločenstva, či už v rehoľnom, alebo v rodinnom živote.

Rehoľníci adresovali arcibiskupovi tieto slová: „Úprimné Pán Boh zaplať Otec arcibiskup a my, vaši rehoľníci vám chceme sľubovať a uistiť vás, že vždy, vo všetkých situáciách aj vašej arcipastierskej služby, ktorá je tiež spojená s tajomstvom obetovania vám chceme za ňu ďakovať a chceme vám sľúbiť, že máte medzi nami vždy veľkú podporu v modlitbách i obetách.“

Hlavný celebrant na záver svätej omše povzbudil rehoľníkov i veriacich nasledovnou výzvou: „Každé spoločenstvo, aj to manželské potrebuje chudobu, čistotu a poslušnosť naozaj v tom duchu, že chudoba je vlastne solidarita z lásky, čistota je vlastne spoločenstvo z lásky, komunita a poslušnosť je vlastne disponibilita z lásky. To všetko nás už tu na zemi akosi predprapravuje na život v nebi.“

Pavol Jurčaga, Rádia Lumen

Arcibiskup Zvolenský sa stretol so zasvätenými osobami

Pri príležitosti Dňa zasväteného života sa v utorok v Katedrále sv. Martina v Bratislave konala svätá omša, ktorú celebroval arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský. Vo veľkom počte sa na nej zišli kňazi, rehoľníci, rehoľníčky, ale aj veriaci laici. Vo svojej homílii arcibiskup poukázal na dôležitosť budovania vzťahu k zasvätenému životu, pričom ako príklad uviedol život svätého Jána Maria Vianeya. Podľa slov Mons. Zvolenského, mali na zasvätený život Vianeya vplyvy tri faktory: prvé sväté prijímanie, príprava na kňazstvo a napokon stála túžba po kontemplatívnom živote. „Či zasvätený život nie je povoláním svedčiť o tom, čo je podstatné?“ – uviedol arcibiskup a vyzval prítomných, aby aj naďalej pokračovali vo svojich poslaniach. Ako neskôr Mons. Zvolenský povedal, svätú omšu obetoval za všetkých zasvätených, ktorí žijú alebo pôsobia na území Bratislavskej arcidiecézy, pretože si želá „aby mohli byť veľkým vzorom evanjelia sprítomneného v ich živote“.

Po svätej omši sa arcibiskup stretol so zasvätenými osobami v priestoroch auly Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. V úvode stretnutia si prítomní mohli pozrieť krátky dokument s názvom Svedectvo

o pravde, ktorý predstavila Marta Franeková z občianskeho združenia ReAnimare. Dokument ponúkol svedectvá niekoľkých kňazov a rehoľníkov, pamätníkov Barbarskej noci z 13. na 14. apríla 1950, keď vtedajší komunistický režim začal násilnú likvidáciu rehoľných rádov v Česko-Slovensku. Cirkev si práve počas tohto roka pripomína 60. výročie tejto smutnej udalosti.

Ako v príhovore poznamenal arcibiskup Zvolenský „ukázalo sa, že máme veľkých predkov – rehoľníkov“, no zároveň dodal: „naša doba potrebuje rovnakých svedkov“. Zasvätené osoby tak povzbudil v ich ceste, práci, misijnom poslaní. Zároveň vyzval prítomných, aby sa zapájali do pripravovaných Bratislavských misií, ktorých program predstavil páter Michal Zamkovský, provinciál redemptoristov na Slovensku. Misie sa budú konať v dňoch 16. až 24. októbra tohto roku, a ako páter Zamkovský uviedol, pre veriacich sú pripravené tematické prednášky, koncerty a výstavy, pretože „cieľom misií je šíriť evanjelium aj prostredníctvom kultúry“. Okrem toho sa pripravuje aj Misijný kongres, či púť do Marianky.

Po príhovore Mons. Zvolenského nastal priestor pre diskusiu.

Mária Fábryová

Deň zasväteného života v Nitrianskej diecéze

Program sa začal v katedrále sv. Emeráma v Nitre, pokračoval v Kňazskom seminári sv. Gorazda prednáškou o zasvätenom živote a diskusiou.

V Nitrianskom biskupstve pôsobi 19 mužských a 21 ženských rehoľí a spoločností zasväteného života. Rehoľníci a zasvätení ľudia podľa slov nitrianskeho biskupa Viľama Judáka neodmysliteľne patria do života diecézy:

„V tejto diecéze pôsobili viaceré rehoľné mužské, ženské panbusy v každom období cirkvi mohli by sme povedať podľa potrieb ľudí, ktorí žijú na tejto zemi podávať za svoje služby v rehole s takou charizmou, ktoré ich môžu obohatiť.“

Prednáška pre zasvätených z úst jezuitu Jozefa Šupu mala za cieľ okrem iného obnoviť ich prvotné rozhodnutie zasvätiť sa Bohu.

Jozef Šupa: „Evanjeliové rady si teda vyžadujú tí, v šľapajach Ježiša Krista, milovať a zostať verní pravde evanjelia, ktorou je láska. Pamätajme na to, k čomu nás láska vedie a k čomu povoláva.“

Dve svedectvá rehoľníkov, ktorí v súčasnosti žijú v Nitrianskom biskupstve:

Kardínal Ján Chryzostom Korec: „Ak som za niečím v živote ľudsky stál, stál som za spoločnosťou Ježišovu. A mám jej za čo ďakovať.“

Jozef Hegglin, misijná kongregácia Srdeca Ježišovho: „Rehoľník má byť znakom Božej lásky. Rehoľníkov život je pre lásku. Všetky sľuby sú pre lásku a majú len zmysel, keď rehoľníci žijú pre lásku.“ **Miroslav Lyko**

Nový biskupský vikár pre maďarsky hovoriacich veriacich v Nitrianskej diecéze

Dňa 1. februára 2010 bol menovaný do úradu biskupského vikára pre maďarsky hovoriacich veriacich v Nitrianskej diecéze, vsdp. Zoltán Ďurčo, farár v Nových Zámkoch a dištriktuálny dekan.

Z celkového počtu katolíkov v Nitrianskej diecéze je približne 10 percent veriacich maďarskej národnosti. Z takmer 200 farností biskupstva je 52 takých, kde žijú aj maďarsky hovoriaci veriaci.

Nový biskupský vikár Zoltán Ďurčo sa narodil 14. apríla 1953 vo Výčapoch - Opatovciach. Ordinovaný bol 6. júna 1976. Doteraz pôsobil v Kolárove, Komárne, v Hronovciach a od roku 1991 je farárom v Nových Zámkoch.

V nedeľu 7. februára 2010 ho v Nových Zámkoch nitriansky diecézny biskup Mons. Viliam Judák slávnostne uvedie do jeho novej služby. **Miroslav Lyko**

Druhé výročie vzniku Gréckokatolíckej metropolie sui iuris na Slovensku

V soboru 30. januára, na sviatok Troch svätých svätiteľov – sv. Bazila Veľkého, sv. Gregora Teológa a sv. Jána Zlatoústeho, uplynuli už dva roky od zriadenia Gréckokatolíckej metropolie sui iuris na Slovensku so sídlom v Prešove. Svätý Otec Benedikt XVI. vtedy povýšil Gréckokatolícku eparchiu v Prešove na archieparchiu (arcidiecézu) a za sídlo Gréckokatolíckej metropolitnej cirkvi na Slovensku. Vtedajšieho prešovského eparchu (diecézneho biskupa) Mons. Jána Babjaka SJ vymenoval za prvého gréckokatolíckeho prešovského arcibiskupa a metropolitu. Zároveň Svätý Otec 30. januára 2008 povýšil Košický apoštolský exarchát na Košickú eparchiu a za jej prvého eparchu vymenoval vtedajšieho košického exarchu Mons. Milana Chautura CSsR. Vyčlenením z Prešovskej eparchie ustanovil aj novú gréckokatolícku Bratislavskú eparchiu. Za prvého bratislavského eparchu vymenoval Mons. Petra Rusnáka.

16. februára 2008 prijal Mons. Peter Rusnák v Prešove z rúk kardinála Jozefa Tomka biskupské svätenie. 17. februára 2008 prefekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Leonardo Sandri uviedol v Prešove Mons. Jána Babjaka SJ do služby prešovského arcibiskupa a metropolitu. 18. februára v Košiciach uviedol do novej služby košického eparchu Mons. Milana Chautura CSsR.

Novým kánonickým usporiadaním Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku sa zavíšila 190-ročná etapa histórie Prešovskej eparchie, ktorá bola vyčlenená z Mukačev-

skej eparchie a kánonicky zriadená v roku 1818 pápežom Píom VII. V Prešovskej metropolii sui iuris začal pôsobiť nový zákonodarný orgán – Rada hierarchov, ktorú v súčasnosti tvoria štyria jej biskupi.

V druhom roku novej etapy života Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku sa uskutočnilo viacero významných udalostí. 7. marca 2009 bol vladyka Ján Babjak SJ vymenovaný za člena Kongregácie pre východné cirkvi v Ríme. 7. mája 2009 bol Mons. Cyril Vasil' SJ, vtedajší rektor Pápežského východného inštitútu v Ríme, vymenovaný Svätým Otcem Benediktom XVI. za titulárneho arcibiskupa a sekretára Kongregácie pre východné cirkvi v Ríme. 14. júna 2009 sa gréckokatolícki veriaci zúčastnili v Ríme na jeho biskupskej vysviacke. 16. augusta 2009 sa na záver odpustovej slávnosti konala posviacka rozšírenej a obnovenej Baziliky minor v Lutine. V rámci Roka kňazov sa 5. októbra 2009 v tejto jedinej gréckokatolíckej bazilike na Slovensku po prvýkrát v histórii uskutočnila Metropolitná púť gréckokatolíckych biskupov a kňazov. V dňoch 7. až 16. októbra to bola tretia púť s vladykom Jánom Babjakom SJ do Svätej zeme. 10. a 11. novembra 2009 sa v rámci Roka kňazov konala v Prešove vedecká konferencia s názvom Kňazi kňazom, ktorej cieľom bol ich dialóg v prospech prehĺbenia kňazskej identity. Zďaleka to nie sú všetky udalosti, ktorými žila v druhom roku svojej existencie Prešovská archieparchia, Košická eparchia a Bratislavská eparchia. Ale aj tieto vymenované udalosti potvrdzujú skutočnosť života a duchovného rastu Prešovskej gréckokatolíckej metropolie sui iuris.

Lubomír Petrik

Sviatok dona Bosca v Močenku

V Detskom domove a domove sociálnych služieb Komunity Kráľovnej pokoja v Biskupskom kaštieli v Močenku sa v nedeľu 31. januára 2010 pri príležitosti slávenia sviatku sv. dona Bosca konala slávnosť. Don Bosco, spolu so sv. Terezkou Ježiškovou a sv. Vincentom de Paul, patrí medzi patrónov Komunity. V slávnostný deň celebroidal sv. omšu páter Branko Tupý, moderátor Komunity, koncebrovali Róbert Stenclák a Štefan Bukovan, za asistencie Mareka Muchu, diakona. Po svätej omši, ktorej sa zúčastnila stovka detí a mladých dospelých zo zariadení sociálnych služieb Komunity, boli uctené relikvie sv. dona Bosca, ktoré sú počas roka, spolu s ostatnými patrónmi Komunity, uložené v srdci oltára Kaplnky Kráľovnej pokoja Matky milosrdenstva v Biskupskom kaštieli v Radošine.

Po liturgických sláveniach sa konal spoločný obed. Členovia Komunity, spolu so zamestnancami, deťmi a mladými dospelými vytvorili vzájomné rodinné spoločenstvo, v ktorom sa v tento slávnostný deň, uvedomujú si trpezlivú a vytrvalú službu dona Bosca, povzbudili a posilnili.

Renáta Minárechová

O držiteľoch Ceny Andreja Radlinského rozhodnuté

V Čičmanoch sa v pondelok 1. februára zišla na svojom riadnom zasadnutí „Rada pre spoločenské oznamovacie prostriedky“ Konferencie biskupov Slovenska.

Medzi hlavné body patrila príprava Mediálnej púte 2010, ktorá sa uskutoční 15. mája v Banskej Bystrici. Súčasťou programu bude volejbalový turnaj o Mediálny pohár. Tento rok bude turnaj otvorený všetkým katolíckym médiám, ktoré prejavia záujem o účasť. V programe nebudú chýbať ani koncert pre mládež a prednáška na tému Katolícke médiá - šíritelia kultúry. Vyvrcholením púte bude svätá omša v katedrále v Banskej Bystrici.

Členovia RPSKP posúdili nominácie na Cenu Andreja Radlinského. Z 22 navrhnutých boli na ocenenie schválené 3 nominácie. Ocenenie bude odovzdané počas mediálnej púte v Banskej Bystrici.

Rada sa zaoberala aj prezentovaním tém a udalostí Roku kresťanskej kultúry v Katolíckych médiách.

Redakcia časopisu Slovo prejavila záujem stať sa súčasťou mediálnej dohody medzi KN, Rádiom Lumen, TV LUX a TK KBS. Oficiálne by sa tak mohlo stať na najbližšej Mediálnej púti.

-jk-ñ

Hovorcovia o komunikácii krízy a kontroverzie

Čičmany (1.-3. február) Po roku sa v Čičmanoch stretli hovorcovia katolíckych diecéz na Slovensku, aby si navzájom vymenili skúsenosti zo svojej práce. Na 4. ročníku študijného stretnutia si okrem iného vypočuli prednášky na tému „Komunikácia krízy“ a „Kresťanstvo- 2000 rokov kontroverzie“. Cieľom prednášok a následne praktických diskusií bolo poukázať na rozdiel medzi krízou a kontroverziou. Hovorcovia sa zaoberali i praktickými otázkami komunikácie spojených s krízou a kontroverziou.

-jk-

Spomienka na Štefana Barnáša (1900 – 1964), biskupa, martyra

V obci Slovenská Ves si veriaci dňa 30. januára sv. omšou a konferenciou pripomenuli 110. výročie od narodenia a 60. výročie od biskupskej vysviacky svojho rodáka Štefana Barnáša, spišského pomocného biskupa. Slávnostnú sv. omšu slúžil otec biskup Mons. František Tondra za obete komunizmu. V homílii vyzdvihol príkladný život biskupa Barnáša a veriacich povzbudil slovami:

„Nechceme žiť za cenu zrady, nechceme byť maloverní. Chceme sa s úžasom dívať na Ježiša“.

Po sv. omši nasledovala procesia k hrobu biskupa Barnáša. Veriaci si počas nej v 14. zastaveniach pripomenuli „životnú cestu Štefana Barnáša“ so zastaveniami pri jeho rodnom dome a hrobe jeho mamy. V chladivom podtatranskom počasí túto cestu bolestných zastavení prechádzala desiatka kňazov a bývalých politických väzňov, ale aj biskup Tondra a stovky veriacich. Po modlitbe pri hrobe biskupa Barnáša sa prítomní presunuli do Obecného úradu, kde slávnosť pokračovala vedeckou konferenciou s názvom „Biskup Štefan Barnáš, náš rodák“. Okrem básne od Janka Silana venovanej biskupovi Barnášovi v roku 1949, príhovoru Františka Neupauera (ÚPN) a starostky obce Janky Tomasovej na nej odzneli príspevky od Ivana Chaloupeckého zo Spišského dejepisného spolku v Levoči, s názvom „Dr. Štefan Barnáš a intelektuálne prostredie Spišskej Kapituly“, Ľuboslava Hromjaka z Teologického inštitútu TF KU v Spišskom Podhradí: „Štefan Barnáš, rektor spišského seminára“ a rovnako odznel aj príspevok Róberta Letza z Pedagogickej fakulty UK v Bratislave s názvom: „Perzekúcie biskupa Štefana Barnáša“.

Na záver odzneli spomienky Barnášovho synovca Františka Barnáša v príspevku „Môj strýko, Štefan Barnáš“, v ktorom citoval náhľady pamätníkov na biskupa, ako napr. Viktora Trstenského, Rudolfa Varhola, spoluväzňov, medzi ktorých patrila aj evanjelický biskup Pavel Uhorskai. Odznel aj príhovor Barnášovho spoluväzňa Fridricha Fritza, ktorý bol s biskupom vo väzenskej cele.

Štefan Barnáš pôsobil vo verejnej službe pomocného biskupa spišskej diecézy len niekoľko mesiacov, a preto nie je jeho životná cesta dodnes výrazne známa. Jeho biskupské heslo znelo: „...ut inteligam corde“ (aby som chápal srdcom).

František Neupauer, ÚPN

V Čaklove požehnali novú farskú budovu

Košický arcibiskup metropolita Alojz Tkáč požehnal v sobotu novú farskú budovu v obci Čaklov vo vranovskom dekanáte. Ide o mladú farnosť zriadenú 1. júla 2004. V súčasnosti fara slúži rómskym skautom na stretnutia.

Arcibiskup Tkáč v príhovore k prítomným uviedol, že duchovný otec sa má na fare cítiť dobre a farská budova má byť pre neho domovom, kde sa vždy rád a skoro vracia. „Keď prichádzajú do fary veriaci, má ich vládne prijať. Fara má byť miestom jeho odpočinku, relaxu, ale zároveň aj miestom štúdia, modlitby a prípravy na homílie a katechézu.“ Arcibiskup Tkáč ďalej zdôraznil, že fara by mala byť večer osvetlená, aby veriaci videli, že je ich duchovný otec medzi nimi. Má dbať aj na okolie fary, aby bolo upravené.

Mária Čigášová

Deň učiteľov katolíckych škôl

Možnosť zamyslieť sa nad svojou úlohou vo výchovno-vyučovacom procese, ale aj zhodnotiť ďalší rok svojo profesionálneho pôsobenia mali v piatok 29. januára pedagogickí pracovníci škôl, spadajúcich do pôsobnosti Gréckokatolíckej eparchie v Košiciach. Spoločné stretnutie, za účasti vzácnych hostí, je každoročne spájané so sviatkom troch veľkých svätiteľov, veľkňazov a zároveň patrónov cirkevných škôl a školských zariadení - Bazila Veľkého, Gregora Bohoslovca a Jána Zlatoústeho. Zaujímavosťou posledných období je, že každoročne sa počet školských zariadení Košickej eparchie zvyšuje a práca s mládežou tak nadobúda širší rozmer. Materské, základné a stredné školy, centrá voľného času a ich bohatá činnosť deklarujú prostredníctvom svojich úspechov a zameraním svojej školskej a mimoškolskej činnosti svoju životaschopnosť a spoločenské opodstatnenie.

Úvodnú časť slávnostného dňa predstavovala spoločná liturgia v trebišovskom gréckokatolíckom chráme Nanebovzatia presvätej Bohorodičky, ktorú slúžil vladyka Milan, košický eparcha, spolu s dekanom trebišovskej farnosti protopresbytárom Dušanom Semanom a Petrom Oreničom, riaditeľom Diecézneho školského úradu a duchovnými správcami jednotlivých škôl. V jej úvode boli privítaní všetci zúčastnení, zvlášť vzácní hostia, medzi ktorými nechýbal ani primátor mesta Trebišov Vladimír And'ál. V kázni vladyku Milana sa niekoľkokrát objavil apel na učiteľskú obec, aby chápala svoje pracovné zaradenie viac ako poslanie než povolanie. Zároveň sa bližšie venoval najmä úrovni vzťahu učiteľ – žiak, pričom vychádzal zo skúseností, ktoré ponúka každodenný život. „Problémom dnes totiž nie je obsah a zameranie učiva, ale predovšetkým jeho podanie, ktoré by sa malo odvíjať od mnohých faktorov, často vnímaných len okrajovo, prípadne vôbec.“ Košický eparcha upozornil najmä na súčasné postavenie detí v domácnostiach, komplikované narušenia tradičných rodinných vzťahov, vážne ekonomické a sociálne problémy vyplývajúce zo súčasných podmienok, ktoré dieťa len veľmi zriedkavo prenesie aj do komunikácie so spolužiakom, resp. učiteľom. Otvoriť dušu žiakovi a pochopiť jeho problémy boli nosnou myšlienkou, ktorou uzavrel homíliu a poďakovanie pedagógom a riadiacim pracovníkom jednotlivých zariadení.

Druhá – neoficiálna časť Dňa učiteľov katolíckych škôl pokračovala na pôde Cirkevnej strednej odbornej školy sv. Jozafáta. Peter Orenič sa v príhovore pokúsil o náčrt profilu súčasného moderného učiteľa a učiteľského poslania z hľadiska vlastností, úloh a požiadaviek, ako aj jeho individuálnej osobnosti. Prednáška, s ktorou následne vystúpil Ján Ducár sa už zaoberala vlastnosťami pedagóga – jednotlivca. V nej mal každý zo zúčastnených možnosť nájsť inšpiráciu a motiváciu pre svoje ďalšie smerovanie vo výchovno-vzdelávacej činnosti.

V záverečnom bode predstavila metodička diecézneho školského úradu Klára Zorvanová súčasný stav a naplnenosť jednotlivých školských zariadení, ich aktivity a úspechy v rámci školskej a mimoškolskej činnosti.

Ochrana najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a sloboda vzdelania v duchu kresťanských hodnôt sú spoločným menovateľom pripomenutia si dôstojnej a významnej úlohy učiteľa na prahu dnešnej doby. To, že jeho služba – poslanie smeruje k žiakovi, je základnou a nespochybniteľnou požiadavkou. To, že vychádza z hlbokého duchovného presvedčenia a viery v Boha, je však v každom zvlášť a na to ešte pred záverečnou modlitbou upozornil aj vladyka Milan.

Marek Čížmar

Farnosť Zvolen – mesto d'akovala sestram kapucinkam

30. januára 2010 si španielske sestry Terciárky Kapucínky sv. Rodiny pripomenuli 15 rokov ich rehoľného pôsobenia na Slovensku. Na ďakovnej svätej omši v Kostole sv. Alžbety vo Zvolene sa zúčastnila aj provinciálna predstavená Mária Reyes Jimeno, TC.

Prvé tri sestry zavítali na Slovensko pred pätnástimi rokmi, do Bratislavy, spomína sestra Angela, ktorá sa už dvanásť rokov stará so spolusestrami Mariou a Clárou o bezdomovcov v stredoslovenskom meste. Sestry spravujú miestne charitatívno – sociálne centrum. Rehoľníčky patria do rozvetvenej františkánskej rodiny a v charite vo Zvolene vykonávajú pastoračnú prácu s rómskou mládežou, starajú sa o chorých a pomáhajú bezdomovcom.

„Nech charita v tomto meste kvitne,“ zaželel v príhovore po svätej omši bývalý dekan farnosti Mons. Vojtech Nepšinský. Prítomným priblížil udalosti spred dvoch desaťročí, keď sa zástupcovia mesta obrátili na rímskokatolícku farnosť, aby napomohli riešiť otázku bezdomovcov a sociálne slabých obyvateľov. Ako ďalej uviedol Mons. Nepšinský, medzi rehoľnými spoločenstvami sa našli sestry Terciárky Kapucínky. Farské spoločenstvo odovzdalo sestram kvety. Sestra Clára farníkom tlmočila vďaku za celé spoločenstvo a priznala, že sa vo Zvolene cítia ako doma. „To, čo tu robíme, nerobíme to sami, ale je to dielo nás všetkých,“ pripomenula sestra.

Slávnostnú svätú omšu vo Zvolene celebroid Mons. Jozef Štrba, biskupský vikár pre rehole a zasvätený život v Banskobystrickej diecéze. Rehoľníckam poprial, „aby boli popri ľudskosti aj svedkami svätosti a teda Ježiša Krista.“ **Zuzana Juhaniaková**